

валентъ на дължината пъкъ е така нареченото *право изгръване на свѣтилото*.

Докато земната ширина и небесното склонение се изразяватъ въ градуси, минути и секунди отъ джга—северно или южно отъ Екватора — правото изгръване на едно небесно свѣтило, вмѣсто да се изрази въ толкова и толкова градуси минути и секунди отъ джга—западно или източно отъ дадена точка, както на земята ние употребяваме за дължината — то се дава въ часове, минути и секунди отъ време и се чете отъ точката на пролѣтното равноденствие, винаги къмъ **изтокъ**.

Преди 2,000 години точката на пролѣтното равноденствие, въ която слънцето се намира на 21. III. се е намирала въ зодиакалния знакъ на овена, сега тя е въ този на рибитѣ, а следъ 1,200 години ще се придвижи въ зодака на водоносеца. Това показва, че точката на пресичането на небесния Екваторъ и Еклиптиката е предметъ на едно постепенно измѣстване. Това постепенно и бавно измѣстване на точката на пролѣтното равноденствие, както се спомена вече, се нарича **прецесия**.

Въ нашата ширина, презъ януарий зората се пуква къмъ 6 часа, а слънцето изгрѣва едва къмъ 7 часа и 30 минути. Презъ сѣщия месецъ слънцето залѣзва около 16 часа и 30 минути, а нощта настѣпва едва къмъ 18 часа и 20 минути, или съ други думи казано, 1 часъ и 50 минути по-късно. Интервала отъ пукването на зората до изгрѣва на слънцето се казва **утринна заря**, презъ времетраенето на която ние имаме непълна дневна свѣтлина. Сѣщиятъ интервалъ вечеръ, отъ залѣзването на слънцето до настѣпването на нощта, се нарича **здрачъ**. Тази полусвѣтлина сутринъ при съзоряване и вечеръ при здрачаване, започва и свършва респективно, когато слънцето е на 18° подъ хори